

ZALOŽEN E. 1871.—ROČNÍK 42.

OMAHA, NEBR., VE STŘEDU, DNE 12. ÚNORA 1913.

ČÍSLO 30.

Z BALKÁNSKÉHO BOJIŠTĚ.

Černohorci dobyli pahorku Bardanzoli po krvavém zápasu.

Cetyně, 10. února. — Dobyli pevnosti Bardanzoli u Skadru Černohorci stáli vítěze 2,500 mužů raněných a zabitých. Turci zanechali na bojišti 4,000 mužů mrtvých a raněných.

Podgorice, Černá Hora, 10. února. — Černohorské vojsko obléhajíc pevnost Skadar zmocnilo se pevnosti Bardanzoli útokem o půl desáté dnešního rána po několik hodin trvajícím boji. Pěchota přiblížila se v některých chvílích tak blízko k sobě, že nastal zápas muže proti muži. Pahorek Bardanzoli ovládá Skadar z východní strany a Černohorci umístili tam těžká děla obléhací, aby bombardovali hlavní body města. Kol celé pevnosti zuří boj. Turci obhájí její pevnost se zoufalým odhodláním.

Turci na hlavu poraženi u Bulairu.

Sofie, 10. února. — Porážka Turků před Bulairem jest úplnou, jak se sděluje ze Sofie. Také Turci přiznávají, že utrpěli hroznou ztrátu. Bojiště bylo pokryto prapory, polními děly, strojními puškami a ručnicemi, jež turečtí vojáci na útěku zahazovali, zachvácení byvše hroznou panikou. Mrtvol a raněných Turků v úderu hustě leželo. Dle zpráv válečné kanceláře bylo 20 důstojníků nalezeno mezi mrtvými. Počet mrtvých Bulharů až dotud není znám, ale jest bezpochyby nepatrný.

Boj u Gallipolu.

Londýn, 10. února. — Dle zpráv došlých Daily News z Cañhradru Enver bĕj, náčelník generálního štábu, přistál se svou armádou na pobřeží moře Marmorského a očekává se, že u Gallipolu bude sveden tuhý zápas. Bude to, pravděpodobně, bezpochyby rozhodnou bitvou války, jestliže Turci soustředí své síly, aby zachránili Gallipoli. Jedna zpráva, která proklouzla cenzuře, praví, že Envera beje podnik jest úplně beznadějným a skončí tak, jako Rozděševského boj u Cusumy.

REVOLUCE V MEXIKU.

Hlavní město v rukou povstalců.

Mexiko City, 9. února. — Následkem revoluce, které vypukla dnes v městě Mexiku, když povstali zmocnili se spolkových budov, postříleni stoupence vládní a osvobodili generala Felixe Diaze z vězení, president Francisco Madero otevřel se v národním paláci spolu s ministry a vojskem. General Diaz, vůdce revolvy ve Vera Cruz, kontroluje hlavní město. Povstalcé čtyři vedlí studenti vojenské školy v Tlalpam, předsedlí hlavního města.

President Madero prohl.

Mexiko City, 10. února. — V časných hodinách ranních, jak se oznamuje, president Madero a jeho rodina uprchli z hlavního města. Jde pověst, že celý kabinet podal resignaci.

Mexiko City, 10. února. — Noc minula klidně a dnes není viděti nikde pokračování věřejního boje, jenž končí útekem presidenta Madera a úspěchem generala F. Diaze. Tento nepodnikl nic a situace zůstala táž, jakou byla minulé noci, kdy vojsko povstalců zmocnilo se města po boji v ulicích před národním palácem, jenž končil smrti generala Reyese a 200 lidí. Vypravuje se, že president Madero utekl z města, kdežto die jiné verze přistouplí na stále naléhání Diazova a vzdá se presidentsví. Příbuzní Madero-ovi odepřeli prozraditi jeho pobyt.

Felix Diaz prohlásil se za presidenta.

Mexiko City, 10. února. — Plukovník Felix Diaz, synovec bývalého presidenta Porfiria Diaze

prohlásil se dnes odpoledne za prozatímního presidenta republiky mexické. V provolání svém označil presidenta Madera za "nepřitele republiky."

Madero se vrátil do města.

President Francisco Madero jest zpět v národním paláci a seňora Madero jest ve tvrzí Chapultepec. Nепřítomnost presidenta v paláci po kratší dobu, zavínila pověst o jeho útěku, ale nyní se ukázalo, že byl president vzdálen pouze na krátko a že pak radil se se svými ministry a generály. Národní palác jest chráněn 800 vojáky. — Celkem situace jest dosud nejasná.

Děla hřmála v ulicích města Mexika.

V úterý bojována byla hrozná bitva v ulicích města Mexika mezi přívrženci Diazovy a Maderovy. Děla hřmála v ulicích hustě obydlených a z domů staly se pevnosti. Diazovci bojovali pod rudou vlajkou a z budovy Mladých křesťanských mužů, které se zmocnili, jejich strojová děla vysílala smrtonosný oheň do ulice vojskem a zděšeným lidem se hemžících. Odhaduje se, že asi tisíc osob bylo pobito a poraněno během bitvy, avšak žádná strana nezískala značnějších výhod. Tři Američané, mezi nimi Dr. McCrosen z Lincoln, Neb., byli poraněni Mexikány.

Z WASHINGTONU, D. C.

Hlavní stan sufražistik.

Počátkem příštího měsíce otevřena bude ve Washington, D. C., ústřední kancelář, z které vedena bude kampaň o ženské volební právo ve Spojených Státech. Hlavně činěn bude nátlak na kongres, aby doplněna byla ústava v ten smysl, aby ženy mohly hlasovati při presidentských a kongresnických volbách.

Taftova poslední receptce.

President a pí. Taftová byli hostitelé minulého úterý večer armáde a námořnictvu při receptce, která znamenala vřehol Taftova společenského režimu v Bílém Domě. Pozvání byli všichni důstojníci, sídlící ve Washingtoně, a těch je asi 2,200 a senátorů, členů sněmovny poslancecké a jiných civilistů pozváno bylo tisíc. Na sta žádostí o listky muselo býti odmítnuto v posledních několika týdnech a stráží dvéří pozorně zkoumali každou vstupenku. Po receptce hosté tančili ve Východním sále, avšak president se odebral brzy na odpočinek.

Sensační obvinění Taftovy administrace.

Rudolph Spreckles, milionář ze San Franciska a pokrokový republikán, jenž však v listopadových volbách podporoval Wilsona, žádá kongresní vyšetřování přičem, proč vydán byl sekretářem pokladny McVeaghem "oběžný čís. 5" ze dne 9. ledna, nařizující, aby všechny důchody ve zlatě ze cla ukládaný byly v národních bankách bez všelikého omezení, aby banky daly jakékoli jistoty neb platily úrok. Spreckles tvrdí, že tento rozkaz jest nezákonný, že miliony dolarů ve zlatě vládních peněz půjčeny budou Wall Street; že bude to povinnost Wilsonova až nastoupí presidentství, požadovati navrácení těchto peněz a to právy vede k panice. Dle tvrzení Sprecklesova, to vlastně bylo pohnutkou administrace při vydání onoho "revolučního" rozkazu. Sekretář McVeagh vydal prohlášení, v kterém praví, že o nou nařízením nepovede k žádnému velkému nahromadění vládních peněz v bankách ve New Yorku a že vklady v nich vzrostou sotva o \$3,000,000.

Vládní železnice na Alasce.

Minulý týden poslal president Taft do kongresu zvláštní poselství, v kterém odporučuje zbudování vládní železnice do uhelných ložisk na Alasce, což prý by si vyžádalo asi \$35,000,000 nákladu. — Dále odporučuje president, aby draha byla pronajata soukromé společnosti k operování.

INAUGURAČNÍ DEN VE WASHINGTONĚ (JAK TO DÁMY ZAŘÍDILY) A JAK MY JSME TO PŘEDPOVĚDĚLI.

ložisk na Alasce, což prý by si vyžádalo asi \$35,000,000 nákladu. — Dále odporučuje president, aby draha byla pronajata soukromé společnosti k operování.

TRAGEDIE JIŽNÍHO PÓLU.

Na zpáteční cestě z antarktických končin zahynul setník Scott a jeho družina ve strašném blizzardu.

Setník Robert F. Scott z britické armády, jenž pronikl k jižnímu pólu za měsíce po cestovateli R. Amundsenovi, zahynul se čtyřmi členy své družiny hladem a vysílením v děsném blizzardu, s nímž plnych devět dní zapasili. Když konečně potraviny ani paliva nebylo, setník Scott seznal, že konec jest blízký, a tudíž napsal "Poselství veřejnosti." V tomto praví, že záhuba nebyla vinou špatné organizace, nýbrž neštěstím. Nikdo na světě nemohl přý předvídati takové strašné bouře a mrazy, které je zachvátily a tolik zdržovaly jejich postup. Když dostali se na jedenáct mil od Jednotlivé potravin stanice, měli palivo pouze na jedno teplé jídlo a potraviny na dva dny. Nesčastný cestovatel, na samém prahu smrti, omalován své "hrubé zápisny." Praví, že ony a mrtvá těla vyprávějí musí celou historku. Ku konci appelleje na své krajan, aby postarali se o ty, kdož zavíslí jsou na zahynulých cestovatelích.

První zpráva o tragickém osudu družiny Scottovy došla do Oamaru, Nový Zéland, v bezdrátové depesí zasláné z lodi Terra Nova, vracející se z antarktických končin.

Do Londýna došla zvěst, že zachráněná družina, jež se pustila z Cape Evans pozdě v říjnu, dostala se k Jednotlivé potravin stanici a našla zásoby v dobrém pořádku. Družina razila si cestu dle jižního směru a na Scottův stan přišla 12. listopadu. Uvnitř ležela těla Scottova, Dr. Wilsona a poručíka Bowersa. O něco dále byly mrtvoly Gatosova a Evansova. První zemřel následkem vysílení a smrt druhého přivoděna byla pádem.

Chof setníka Scotta dosud tví o tragické smrti svého manžela. Nalezá se na parníku Aorangeti na cestě do Nového Zélandu, kde uvítati chtěla svého manžela. Včesky pokusy dostihnouti loď bezdrátovým telegrafem selhaly.

KRVAVÁ STÁVKOVNÍ ŘEŽ.

Šestnáct mužů bylo umrceno v bitvě mezi stávkáři a důlními hlídači v západo-virginské uhelné oblasti.

Šestnáct mrtvých, mezi nimiž dvanáct uhlokopů a čtyři důlní hlídači, jest výsledek krvavé bitvy svedené v uhelné oblasti okresu Kanawha v Západní Virginii v pondělí. Večer pět setnin milice bylo již v pobouřeném krajině a očekává se, že vojenský zákon bude tam vyhlášen.

Nejváznější výtržnost ve stávkě, trvající od dubna minulého roku, udála se blíž Mucklow. — Fred W. Lester, velitel důlních hlídačů, snažil se zabrániti několika stům stávkářů zaujati posiel, odkud mohli by střeliti na městečko Mucklow a sami byli z dosahu strojových děl. V této první šarvátky dva sonkroní policisté byli zastrešeni. Brzy posla se do stavila a porážka přelosa udržována byla celé odpoledne. Někdykrátě důlní hlídači podnikli hromadný útok, avšak pokaždé byli zahnáni zpět.

Dvě setniny z Charlestonu dorazily do městečka Ronda v 9:45 v pondělí večer a bezodkladně nastoupily hlídkovou službu. Po příchodu milice výtržnosti ustaly, avšak prosíhěhá se, že stávkáři připravují se k útoku zítra.

Všesky vlaky Chesapeake & Ohio dráhy, projíždějící krajinou, kde stávka zuří, jsou opatřeny strojovými děly. Děla průrubována jsou k zadní platformě každé káry jako ochranné opatření proti nočním útokům a jsou hotova pro okamžitou službu. James Hendrix, stávkář, nalezen byl mrtve na vřehu strmičím nad městečkem Ronda, s tělem prostřeleným. Hendrix držel v ruce dalekohled a vedle něho ležela ručnice.

Z KONGRESU.

Minulé úterý přijata byla v senátě Norrisova předloha, která dává vládním úřadům právo zabaviti kávu, kdekoliv ve Spojených Státech, když podány budou důkazy, že kontrolována jest nějakou nezákonitou kombinací. Káva taková může býti pak prodána veřejnou dražbou a zákon ten jest namířen hlavně proti Brazilskému kávovému monopolu. Posedávad předloha byla již schválena ve sněmovně poslancecké, vjede

v platnost, jakmile bude podepsána presidentem.

Ve středu senátor Smith podal dodatek k rozpočtově poštovní předloze, tak aby mohly býti zaslány po balíčkové poště knihy a stromky ze školek. Ve sněmovně výbor na výstavu odporučil příživně předlohu, aby delegace kongresníků sčastnila se odhalení pomníku Tomáše Jeffersona v St. Louisu.

Ve čtvrtek komisař pro vnitrozemské důchody Gabell zaslal sněmovnímu výboru na výlohy v pokladničném odboru zprávu, v které sděluje, že vyrábětelé oleomargarinu osídilí vládu o \$1,200,000 na daních.

V pátek na odporučení kongresníka Sloana z Nebrasky, přijata byla ve sněmovně poslancecké předloha na povolení \$45,000 subvence tém státním, v nichž fádí cholera vepřů. Ku předloze senátora Kenyona, kterou má býti zakázána doprava líhovin do suchých států, podal senátor Hiteheock z Nebrasky dodatek, aby se to nevztahovalo na zásilky líhovin jednotlivcům pro jejich osobní a rodinnou spotřebu. Senátor Kenyon se vyjádřil, že nemá žádných námitek proti tomuto dodatku. Dle přítomných vyhlídek předloha Kenyona asi projde, avšak bude vrácena do konference a jest pochybný, zdali nějaká předloha uspokojivá zástupcům sněmovny poslancecké i senátu, bude sformována v tomto zasedání. V tentýž den senátor Smith z Michigan podal resoluaci, kterou žádán jest president Taft o vysvětlení, proč americké vojsko zapletlo se do revoluce v Nicaragu a bojovalo proti občanům tamním.

Webbova předloha, zakazující mezistátní zaslání líhovin do suchých států za účelem prodeje, "neb používání v jakémkoli způsobu," přeliet se státním zákonům, přijata byla v sobotu ve sněmovně poslancecké 240 proti 65 hlasům. O předlohu tuto veden byl největší boj v tomto zasedání kongresu. Osnovu v tomtož smyslu podal v senátě senátor Kenyon z Iowy. V senátě podán senátorem Hoke Smithem z Georgie dodatek k zákonům vztahujícím se na národní banky v tom smyslu, aby mohly půjčovati peníze na pozemkový majetek.

V pondělí přijal senát Webbovu líčevní předlohu; v náhradu za předlohu senátora Kenyona. Do

ČESKÝM LIDEM!

Krajané! Dopřvil jsem před pěti týdny krajana-mrzáka do lázni a zaručil jsem se, že my, krajané, vydání za léčení za něho zaplatíme. Ubožák postižen byl rheumatismem na obou nohách a správa lázni slevila mu z nejméněho týdenního platu 15 dolarů na 5 dolarů týdně. V to je zahrnto léčení, lékář, lázně, pokoj a strava. Onen krajan je zručený natěrač, který pracoval pro jiného krajana v South Omaze a nemocný, bez groše, byl vyhozen. Prosim všech, kteří mají srdce v tře o pomoc pro krajana v nouzi. Krajan nalézá se v College View Nebraska Sanitarium, Lincoln, Nebr. Příspěvky zašlete na mne.
Rev. K. J. Sládek,
ev. farář v Crete.

BUTTE, NEBR.

— Ctěná redakce Pokroku Západu: Dnes jest neděle a nemaje právě nic jiného na práci, přečetl jsem právě P. Z., který vždy prořtu od začátku až ku konci (mimo romány). Ačkoliv odbírám dva denníky (anglické) a více týdeníků, přece jen Pokrok jest mi vždy nejmilejším. Při tom si právě vzpomínám, kdy jsem si první předplatil na P. Z. Jest tomu již hezky dávno a sieť 1. února 1883. Třicet roků jest tento list mým dobrým přítelem a vždy mne následoval, kdekoliv jsem se octnul v rozdílných částech Soustátí. Několik rozdílných redaktorů, za času mého odbírání se vystřídalo, jakož i majitelů, ale dle mého náhledu, Pokrok nikdy nezapřel svůj název, nýbrž vždy s pokrokem času kráčel a zájmy českého lidu, jak ve S. S. tak i ve staré vlasti hájil a vždy pravdu dle své nejlepší vědomosti hlásal. Proto, dokud já v tomto slzavém údolí setrvám a milý Pokrok neustane na dráze, po které již tak dlouho v před pokračuje, budeme jistě nerozluční přátelé (to jest budu-li mítí dosti spundulies, abyh mu mohl vyplatit cestu ke mně); avšak vždy nějak bylo a zas nějak bude.

— Letošní zimu se musela naše zeměkoule nějak nakloniti proti slunci, neb dosud jsme neměli skoro žádnou zimu; však jsme to potřebovali, neboť uhř jest nejdražší, co jsem ve svém životě kdy platil.

— Úroda v naší krajině byla loňského roku výtečná a proto farmáři jsou v dobré náladě, neb i ceny pšnin jsou dobré.

— Musím sdělit se svými přáteli, že můj švagr, Frant. Šeda, který u mne bydlil přes čtyry roky, se zbláznil a byl jsem nucen jej poslat do blázince do Norfolk. Doufám však, že se zase uzdraví a s námi nadále žíti bude.

— Krajina naše se velmi zvelebje s loňskou dobrou úrodou a naši farmáři jakož i obchodníci se předstihují ve zvelebování svých farem a obehodě. Právě nás jeden pokročilý farmář dokončil stavbu stáje (baru), která ho stála \$3500.00. Došti dobré pro Boyd Co. — že ano?

— Dobrá příležitost vykoupit hostinskou živnost zde s velmi výhodnými podmínkami. Kdo by si přál něco bližšího zvědět, nechť dopíše na níže psanou adresu.

— Musím již přestat s tímto postním rozjímáním, neb bych zbral mnoho místa ve Vašem čísle, neb máte více užitečnější látky k tisku, proto se znamenám a vřelým pozdravem
A. J. Křikáč,
Butte, Nebr.

dodatek senátora Hiteheocka, aby s působností předlohy vyjnmuty byly líhoviny zaslány pro osobní neb rodinnou spotřebu, byl porazen, a tudíž budou nyní mítí v suchých státech skutečně sucho, podepře-li president předlohu a stane-li se tak zákonem.